

Tygodnik Gospodarczy

WYDAWNICTWO

IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W POZNANIU

Organ publikacyjny Wojewódzkiego Wydziału Apropowizacji i Handlu, Wojewódzkiego Wydziału Przemysłowego, Izby Przemysłowo-Handlowej i Izby Rzemieślniczej w Poznaniu

Rok II

9 listopada 1946

Nr 45

Zasady bilansowania za rok podatkowy 1946

(kal. 1945)

sektor prywatny i spółdzielczy

A I.

1. Odpisy na zużycie.

Uwzględniając postulaty organizacji gospodarczych, Ministerstwo Skarbu poleciło przy ustalaniu podstawy opodatkowania w podatku dochodowym na rok podatkowy 1946 (kalendarzowy 1945) dla podatników sektora prywatnego i spółdzielczego stosować następujące zasady:

Wartość przedmiotów majątku stałego, podlegających zużyciu i stanowiących własność podatnika przed dniem 1 września 1939 r. należy przyjąć dla celów obliczenia wysokości odpisów na zużycie w dziesięciokrotnej wysokości ceny zakupu lub wytworzenia.

U podatników, prowadzących prawidłowe księgi handlowe wysokość odpisu na zużycie przedmiotów majątku stałego przyjętego do bilansu otwarcia w roku 1945 wg. cen sprzed dnia 1 września 1939 powinna być za okres 1945 r. obliczona w sposób następujący:

- odpis rocznej raty amortyzacyjnej, obliczonej według odpowiednich stawek od wartości majątku przyjętego po cenach sprzed dnia 1 września 1939 r., powinien być zaksięgowany na odpowiednim koncie umorzenia wartości przedmiotów majątku stałego,
- niezależnie od tego rachunek wynikowy może być obciążony dodatkowym odpisem na zużycie do wysokości dziesięciokrotnej rocznej raty amortyzacyjnej obliczonej zgodnie z punktem a); odpis ten należy przenieść na specjalne konto „Nadzwyczajne odpisy na zużycie” i wprowadzić do pasywów bilansu.

Kwoty podatku dochodowego należne z tytułu niewłączenia do podstawy opodatkowania 9/10 odpisu na zużycie dokonanego według zasad powyższych, Ministerstwo Skarbu umorzyło na podstawie art. 35

ust. 1. dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych.

2. Zbilansowanie zysków z przeszacowania remanentów.

Podatnikom podatku dochodowego, prowadzącym prawidłowe księgi handlowe, którzy przyjęli do bilansu otwarcia 1945 r. remanenty oszacowane według cen niższych od rynkowych, a następnie skutkiem realizacji tych remanentów po cenach rynkowych wykazali dochody niewspółmierne z faktyczną dochodowością przedsiębiorstwa, mogą być na indywidualne podania przyznane ulgi w podatku dochodowym na rok podatkowy 1946 (kalendarzowy 1945) - w trybie następującym:

a) surowce, półfabrykaty i wyroby gotowe pochodzące z remanentów oszacowanych do bilansu otwarcia 1945 r. po cenach niższych od rynkowych, sprzedane lub, zużyte do produkcji, należy przeszacować według cen zakupu

każdorazowo obowiązujących w okresie sprzedaży lub zużycia.

Niesprzedane lub niezużyte surowce, półfabrykaty i wyroby gotowe, pochodzące z remanentów oszacowanych do bilansu otwarcia 1945 po cenach niższych od rynkowych należy wycenić do bilansu zamknięcia według przeciętnych cen zakupu ostatniego miesiąca okresu sprawozdawczego.

Różnice powstałe z przeszacowania należy wprowadzić do pasywów bilansu na konto „Różnice z przeszacowania zapasów z bilansu otwarcia 1945”;

b) sprostowane w myśl powyższych zasad bilanse powinny być poddane specjalnemu badaniu i zaopiniowane, jeżeli chodzi o podatników sektora prywatnego przez terytorialnie właściwą izbę przemysłowo-handlową lub rzemieślniczą, a jeżeli chodzi o podatników sektora spółdzielczego — przez terytorialnie właściwy Związek Rewizyjny.

Na podstawie art. 35 ust. 3

W tym numerze:

Zasady bilansowania za rok podatkowy 1946 (kal. 1945) dla sektorów prywatnego, spółdzielczego i państwowego — Skutki nie nabycia kart rejestrujących — Rentowność przedsiębiorstwa — Poradnik księgowy — Przedsiębiorstwa i zajęcia należące do rzemiosła — Urzędy Zatrudnienia i ich zadania — Komunikaty.

W najbliższych numerach:

Zmiany w podatku od uposażeń — IM. Zjazd Rady Gospodarczej ziemi lubuskiej — Organizacja przedsiębiorstw — Poradnik księgowy — Zagadnienie bezpieczeństwa pracy — Przedsiębiorstwa i zajęcia należące do rzemiosła — Komunikaty.

Stałe działy:

Skarbowość — Księgowość — Pieniądz i kredyt — Sprawy socjalne — Komunikacja — Ustawodawstwo handlowe — Administracja przemysłowa — Przemysł — Rzemiosło — Handel.

dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych. Ministerstwo Skarbu upoważniło Dyrektorów Izby Skarbowych do umarzania na indywidualne podania podatników kwot podatku dochodowego, należnych od wyłączonych z podstawy opodatkowania całkowicie lub częściowo sum figurujących na koncie „Różnice z przeszacowania zapasów z bilansu otwarcia 1945 r.”.

Ułgi te udzielane będą tylko podatnikom lojalnie wywiązującym się z zobowiązań wobec Państwa.

Dla przykładu podaje się, że z ulg nie mogą korzystać podatnicy, którzy zapas towarów w okresie okupacji nabyli po cenach urzędowych tzn. podatnicy, którzy za zdewaluowany pieniądź stworzyli w tym okresie zapasy dzięki okupacyjnemu systemowi cen i ograniczeń w obrocie.

Nie dotyczy to jednak spółdzielni.

3. Umorzenia podatkowe.

Jednocześnie na podstawie art. 35 ust. 1 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych, Ministerstwo Skarbu umorzyło podatnikom sektora prywatnego kwoty wymierzonego podatku doch. na rok podatkowy 1946 (kalendarzowy 1945) przekraczające 80 proc. podstawy opodatkowania, obliczonej po wyłączeniu z niej nadzwyczajnego odpisu na zużycie zgodnie z cz. 1 oraz w przypadku przyznania ulgi, o której mowa w cz. 2, kwot figurujących na rachunku „Różnice z przeszacowania zapasów bilansu otwarcia 1945 r.”.

A. II. Sektor państwowy

Przedsiębiorstwa państwowe i pod zarządem państwowym.

W związku z zamknięciem ksiąg handlowych za rok rachunkowy 1945 przez przedsiębiorstwa państwowe i pozostające pod zarządem państwowym — w celu ustalenia podstawy opodatkowania w podatku dochodowym dla tych przedsiębiorstw na rok podatkowy 1946 (kalendarzowy 1945) należy stosować następujące zasady postępowania:

1. Odpisy na zużycie.

Zgodnie z zarządzeniami Ministerstwa Przemysłu i Ministerstwa Aprowizacji i Handlu przedmioty majątku stałego, nabyte lub wytworzone przed objęciem przedsiębiorstwa przez zarząd państwowy i przejęte do bilansu otwarcia po cenach roku 1938, nie ulegają przerachowaniu i powinny być w wartościach ksiązkowych wykazane w bilansie zamknięcia z zaznaczeniem „według cen 1938”.

Przedmioty majątku stałego nabyte lub wytworzone w roku 1945, powinny być wykazane w bilansie zamknięcia w wartościach nabycia lub wytworzenia jako osobne pozycje oznaczone „według cen 1945 r.”.

W księgach handlowych przedmioty majątku stałego, nabyte lub wytworzone w 1945 r. powinny być uwidocznione na osobnych kontach.

Wartość zużycia przedmiotów majątku stałego przyjętego do bilansu otwarcia na podstawie cen z 1938 r. powinna być na okres 1945 r. obliczona w sposób następujący:

- odpis rocznej raty amortyzacyjnej, obliczonej według odpowiednich stawek od wartości majątku przyjętego po cenach 1938 r. powinien być zaksięgowany na odpowiednim koncie umorzenia wartości przedmiotów majątku stałego.
 - niezależnie od tego rachunek wynikowy powinien być obciążony dodatkowym odpisem na zużycie w wysokości dziewięciokrotnej rocznej raty amortyzacyjnej, obliczonej zgodnie z punktem a).
- Odpis ten powinien być księgowany na oddzielnym koncie oznaczonym nazwą: „Dodatkowe umorzenie majątku przyjętego podług cen 1938 r.”; odpis ten należy wykazać w bilansie w oddzielnej pozycji.

Należy podatek dochodowy od sum figurujących na koncie „Dodatkowe umorzenie majątku przyjętego podług cen 1938 r.”, Ministerstwo Skarbu umorzyło na podstawie art. 35 ust. 1 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych i wobec tego sumy te nie będą wliczane do podstawy wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1946 (kalendarzowy 1945).

2. Zbilansowanie zysków z przeszacowania remanentów.

Sprzedane lub zużyte do produkcji surowce, półfabrykaty i wyroby gotowe, pochodzące z remanentów oszacowanych do bilansu otwarcia 1945 r., według cen sprzed dnia 1 września 1939 r. należy przeszacować do bilansu zamknięcia za rok 1945 według cen zakupu każdorazowo obowiązujących w okresie sprzedaży lub zużycia. Powstałą stałą różnicę należy przenieść do pasywów bilansu na konto: „Różnice z przeszacowania zapasów z bilansu otwarcia 1945 r.”.

Surowce, półfabrykaty i wyroby gotowe, niesprzedane i nieużyte a pochodzące z remanentów z bilansu otwarcia oszacowanych według cen sprzed dnia 1 września 1939 r. należy wycenić do bilansu zamknięcia według przeciętnych cen zakupu ostatniego miesiąca sprawozdawczego. Różnicę powstałą z przeszacowania należy przenieść do pasywów bilansu na konto „Różnice z przeszacowania zapasów z bilansu otwarcia 1945 r.”.

Zasady powyższe mają zastosowanie również w przypadku oszacowania remanentów do bilansu otwarcia 1945 r. według cen sprzed dnia 1 września 1939 r. przy zastosowaniu urzędowego mnożnika do tych cen.

Wprowadzone sumy na koncie „Różnice z przeszacowania zapasów z bilansu otwarcia 1945 r.” podlegają wyłączeniu z podstawy wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1946 (kalendarzowy 1945).

Od tak ustalonej podstawy oblicza się podatek według skali obowiązującej łącznie z 50 proc. dodatkiem wojennym w wysokości jednak nieprzekraczającej 80 proc. dochodu.

Jeżeli zatem przedsiębiorstwo państwowe lub pozostające pod zarządem państwowym wpłaciło zaliczkami miesięcznymi bądź też wpłatami na dochód przemysłu, zaliczonymi na podatek dochodowy — mniej od sumy podatku obliczonego w sposób wyżej podany, wówczas do uiszczenia pozostaje różnica między kwotą podatku obliczonego w ten sposób, a kwotą przez nie wpłaconą.

Zasada powyższa nie ma zastosowania w tych przypadkach, w których dokonane wpłaty przez przedsiębiorstwo przewyższają kwotę podatku obliczonego w sposób wyżej podany.

W odniesieniu do tych przedsiębiorstw podatek oblicza się:

a) od całej podstawy wymiaru bez wyłączenia sum z konta „Różnice z przeszacowania zapasów z bilansu otwarcia 1945 r.” wedle obowiązującej skali, jednak do wysokości dokonanych wpłat w tych przypadkach, gdy dokonane przez przedsiębiorstwo wpłaty przewyższają należny podatek według obowiązującej skali jednak do wysokości tylko 80 proc. od całej podstawy opodatkowania bez wyłączenia sum z przeszacowania zapasów z bilansu otwarcia 1945 r.

b) od całej podstawy wymiaru z wyłączeniem części sum z konta „Różnice z przeszacowania zapasów z bilansu otwarcia 1945 r.”, od której podatek dochodowy nie został pokryty uiszczonymi zaliczkami lub wpłatami na dochód przemysłu wedle obowiązującej skali, jednak tylko do wysokości 80 proc. dochodu w tych przypadkach, gdy dokonane wpłaty pokrywają należny podatek od części sum z przeszacowania zapasów.

Przykład 1. W dochodzie przedsiębiorstwa w kwocie 100 milionów złotych mieści się:

dodatkowy odpis amortyzacyjny . . .	10 milionów zł
różnica z przeszacowania . . .	20 milionów zł

Zaliczkami i wpłatami uiszczono 80 milionów zł. Ponieważ kwota zaliczki jest większa od sumy podatku, obliczonego według zasad wyżej podanych (80% od 90 milionów = 72 miliony zł) przeto sumy z przeszacowania nie wylączy się z podstawy opodatkowania. Podatek wynosi 80 milionów zł tj. kwotę dokonanych wpłat.

Przykład 2. W dochodzie przedsiębiorstwa w kwocie 100 milionów złotych mieści się:

dodatkowy odpis amortyzacyjny . . .	10 milionów zł
różnica z przeszacowania . . .	20 milionów zł

Zaliczką i wpłatami uiszczono 60 milionów zł. Podatek od dochodu w kwocie 70 milionów zł według skali 80 proc. wynosi 56 milionów zł.

Ponieważ uiszczona zaliczka jest większa od kwoty podatku obliczonego od dochodu w kwocie 70 milionów zł o 4 miliony zł, przeto do podstawy opodatkowania bierze się 70 milionów plus taką sumę z przeszacowania której odpowiada podatek w wysokości 4 milionów zł czyli 5 milionów złotych.

Podstawa opodatkowania wynosi zatem kwotę 75 milionów zł (70+5), od której podatek w wysokości 80 procent wynosi 60 milionów zł.

Różnice podatku wynikłe zarówno z ograniczenia podatku do wysokości dokonanych wpłat, bądź 80 procent dochodu jak i z wyłączenia sum z konta „Różnice z przeszacowania zapasów z bilansu otwarcia 1945 r.”, Ministerstwo Skarbu umorzyło na podstawie art. 35 ust. 1 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych.

Powstałe ewentualnie z tego powodu nadpłaty nie podlegają zwrotowi. Sumy te zalicza się na dochód Skarbu Państwa.

Skutki nie nabycia karty rejestracyjnej

Stosownie do postanowień art. 6 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym, obowiązek podatkowy powinien być corocznie zgłaszany właściwej władzy podatkowej, przy czym zgłoszenia dokonywa się przez nabycie karty rejestracyjnej.

Obowiązek zgłoszenia nie dotyczy osób, wykonywających wyłącznie świadczenia zwolnione od podatku obrotowego, do których m. in. należą:

1. sprzedaż wytworów własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego, nie przerobionych sposobem przemysłowym, dokonywane bez utrzymywania w tym celu stałych miejsc sprzedaży poza obrębem własnym lub dzierżawionych gruntów;
2. dzierżawa lub najem nieruchomości albo ich części; podlega jednak podatkowi najem pomieszczeń przy wykonywaniu przedsiębiorstwa usługowego (hotele, pensjonaty, zajazdy itp.).
3. twórczość lub działalność naukowa, oświatowa, artystyczna, literacka i publicystyczna, nie połączona z prowadzeniem przedsiębiorstwa;
4. czynności, polegające przeważnie na pracy fizycznej, której celem nie jest wytwarzanie, lub przetwarzanie i które też nie są rzemiosłem w rozumieniu prawa przemysłowego;
5. świadczenia, spełniane za wynagrodzeniem, podlegającym podatkowi od wynagrodzeń;
6. operacje kredytu długoterminowego;
7. świadczenia stołówek, prowadzonych przez zakłady pracy, zrzeszenia pracownicze, działające na podstawie prawa o stowarzyszeniach oraz związki zawodowe, a użytkowanych wyłącznie przez pracowników tych zakładów, członków stowarzyszeń lub związków oraz ich rodzin;
8. świadczenia stowarzyszeń sportowych, turystycznych i krajoznawczych, podlegające na udostępnianiu używania ich urządzeń, przeznaczonych wyłącznie dla członków tych stowarzyszeń.

Ciążące na podatniku podatku obrotowego zobowiązanie uiszczenia w przepisany terminie określonej sumy pieniężnej (ceny) za kartę rejestracyjną, wynika bezpośrednio z ustawy, jest więc ono, pomimo posiadania charakteru opłaty administracyjnej, zobowiązaniem podatkowym w rozumieniu art. 1 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych.

Niewykupienie więc karty rejestracyjnej przez osobę do tego zobowiązaną powoduje powstanie **zaległości podatkowej**, która zgodnie z przepisami art. 7 tegoż dekretu, podlega przymusowemu ściąganiu w drodze egzekucji administracyjnej wraz z należnościami ubocznymi (dodatki za zwłokę).

Do czasu wejścia w życie opracowanego już przez Ministerstwo Skarbu projektu dekretu o prawie karnym —

skarbowym, który uchyli obowiązujące obecnie przepisy karne ordynacji podatkowej i który będzie zawierał specjalne sankcje karne przeciwko temu, kto wbrew przepisom o podatku obrotowym nie nabył karty rejestracyjnej na prowadzenie przedsiębiorstwa (zakładu), posiadanie składu lub wykonywanie zajęcia, albo nabył taką kartę za cenę niższą od przepisanej — stosuje się w przypadku ujawnienia powyższego przestępstwa skarbowego art. 185 ordynacji podatkowej.

Przepis ten bowiem stanowi, iż kto nie uczynił zadość w wyznaczonym terminie nakazowi wynikającemu z przepisów ustaw podatkowych — podlega karze grzywny w wysokości do 5.000,— zł.

W stosunku zatem do osób, które wbrew przepisom o podatku obrotowym nie nabyły karty rejestracyjnej na prowadzenie przedsiębiorstwa (zakładu), posiadanie składu lub wykonywanie zajęcia albo nabyły taką kartę za cenę niższą od przepisanej, urzędy skarbowe (rewizyjne) sporządzają protokół, stwierdzający przekroczenie przepisów art. 6—14 dekretu o podatku obrotowym.

Na podstawie tego protokołu dokonują wymiaru należności za kartę rejestracyjną w wysokości określonej art. 10 dekretu o podatku obrotowym.

Od decyzji w sprawie wymiaru — domiaru należności za kartę rejestracyjną może być wniesione odwołanie do Izby Skarbowej za pośrednictwem Urzędu Skarbowego-Rewizyjnego w ciągu miesiąca po jej doręczeniu.

Decyzja ta zawiera wezwanie do natychmiastowego wpłacenia wymierzonej należności wraz z dodatkiem za zwłokę należnym od ustawowego terminu płatności.

Niewpłacenie całkowitej sumy należności pociąga za sobą wdrożenie kroków egzekucyjnych z pobraniem kosztów egzekucyjnych.

Jeżeli podatnik w terminie 14 dni od doręczenia decyzji, zastępującej upomnienie egzekucyjne nie wpłaci oznaczonej należności, następuje wdrożenie kroków egzekucyjnych.

Jednocześnie władza skarbową sporządza orzeczenie karne z art. 185 ordynacji podatkowej.

Przepisy przewidują prawo skazanego odwołania się w terminie czternastodniowym od dnia następnego po doręczeniu orzeczenia do izby skarbowej lub też prawo żądania w terminie siedmiodniowym skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego stosownie do art. 640 i następnych kodeksu postępowania karnego.

Urzędy skarbowe (rewizyjne) nie mają na razie uprawnień do rozstrzygania we własnym zakresie odwołań, wnoszonych do władz podatkowych, a to wobec postanowień art. 171 dekretu z dnia 16 maja 1946 o postępowaniu podatkowym uchylających obowiązujące w tej mierze przepisy ordynacji podatkowej.

Rentowność przedsiębiorstwa

Rentowność przedsiębiorstwa, czyli jego czysty dochód roczny zależy od wydajności gospodarki wewnętrznej, której obraz widzieć możemy przede wszystkim z wyniku obliczania kosztów własnych, a więc gospodarki przedsiębiorstwa wyrażonej w jednostkach pieniężnych.

Cały skomplikowany proces życia przedsiębiorstwa sprowadza się zawsze do dwóch głównych składników:

- a) rozchodu — czyli kosztów produkcji względnie usług
- b) przychodu — czyli sumy otrzymanej ze sprzedaży.

Rozchód — czyli koszty zależą od ilości produkcji i czasu, w jakim została wykonana.

Przychód — zależy od ilości produkcji, jej wartości sprzedanej i czasu.

Rozchody rosną zawsze w miarę wzrostu produkcji i w związku z tym rozchód na jednostkę wyrobu maleje, gdyż tu działa zjawisko kosztów stałych. To prawo dotyczy zarówno całego zakładu, jak i każdego z jego poszczególnych organów.

Przychody rosną w miarę wzrostu sprzedaży, natomiast w miarę coraz większego nasycania się rynku, ceny jednostkowe spadają, a więc i całkowita wartość sprzedaży maleje.

Przy pewnej produkcji zawsze osiągamy maximum wartości sprzedanej i minimum kosztów na jednostkę.

Jeśli porównać między sobą dwa strumienie rozchodu i przychodu, to otrzymamy zawsze taki moment, że sumy rozchodu i przychodu są sobie równe przy pewnej wielkości produkcji. Dalszy wzrost produkcji daje zyski. Moment ten stanowi więc o rentowności przedsiębiorstwa, a zależy w pierwszym rzędzie od stopnia zatrudnienia. Jednak w miarę powiększenia się produkcji, zyski rosnąć będą tylko do pewnego stopnia, kiedy nastąpi znowu moment, kiedy spadek cen jednostkowych nawet przy dalszym powiększaniu zbytu będzie dawał w sumach bezwzględnych coraz mniejsze zyski. Dojdziemy znowu do punktu krytycznego, przy którym koszty zrównają się z wpływami, a wówczas dalsze powiększanie produkcji będzie tylko przynosić straty coraz większe. Trzeba wówczas dążyć do obniżenia kosztów własnych na drodze usprawnienia produkcji.

Na podstawie powyższego rozumowania możemy powiedzieć, że dla każdego przedsiębiorstwa istnieje zawsze pewna optymalna produkcja, przy której osiągamy najwyższe zyski.

W miarę kurczącej się produkcji (brak zamówień, nasycecie rynku) powracamy do momentu, kiedy opłacalność produkcji spada do zera, a nawet zaczyna przynosić straty.

Analiza kosztów i t. zw. koszty wzorcowe stanowią wówczas ten środek, jakim kierownictwo przedsiębiorstwa może i winno posługiwać się, aby zmniejszając wydatki, odsuwać jaknajdalej ten moment krytyczny zrównania się kosztów i wpływów przy malejącej produkcji.

Dokładny i racjonalny plan kosztów własnych służy za jedyną wówczas podstawę do słusznych, bez szkody dla normalnego życia przedsiębiorstwa, oszczędności i utrzymania rentowności.

Wszelkie poczynania w tym kierunku będą wówczas zawsze oparte na zbadanych faktach, a nie na przypuszczeniach częstokroć zupełnie złudnych.

Inż Jerzy Włtowski.

Poradnik księgowego

Księgowanie zobowiązań z przed 1. 9. 1939 r.

Ponownie otwarte przedsiębiorstwa w r. 1945 napotykały, z przyczyn zrozumiałych na przeróżne trudności organizacyjne. Nie bez echa odbiła się ta sprawa w dziale księgowości, który stanowi pisaną historię rozwoju każdego przedsiębiorstwa. Sporządzenie bilansu otwarcia, a co najważniejsze wartościowe ustalenie poszczególnych składników majątkowych i kapitałowych nie znalazło we właściwym czasie wyraźnego oparcia, jeżeli chodzi o uzgodnienie z wymogami podatkowymi. Na tym odcinku jeszcze dziś wchodzą w życie różne wskazania, które rzecz jasna są nie tyle późnione, ile powodują do pewnego stopnia zamieszanie w ciągłym i jasnym obrazowaniu wartości przedsiębiorstwa w księgowości. Z drugiej strony księgowy ma po dzień dzisiejszy niełatwe zadanie, jeżeli późnione zalecenia obalają mu podstawowe fundamenty organizacji kierowanego przez niego aparatu.

Najidealniejsze coprawda napozór wyjście znajdował księgowy, jeżeli uratowane zostały księgi danego przedsiębiorstwa z okresu przedwojennego. Owe zapiski, obrazujące finansowy stan przedsiębiorstwa pozwalały między innymi stwierdzić pretensje i zobowiązania. Trudniejsze zaś było zadanie, gdy księgi handlowe uległy zniszczeniu, a w międzyczasie tj. w minionym roku gospodarczym, a może i jeszcze obecnie zgłaszają się różni wierzyciele z tytułu zobowiązań przedwojennych.

Splacenie długów z przed 1. 9. 1939 r. ma swe ważne znaczenie i z innego punktu widzenia. Jeżeli nastąpiło to w okresie, w którym właściciel podpadał pod dekret o podatku od wzbogacenia wojennego, natenczas niewspółmiernie niska wartość zlikwidowanego zobowiązania w tym okresie w stosunku do obecnych warunków stwarza pewnego rodzaju wzbogacenie (z tytułu różnicy) i podlega opodatkowaniu w/g skali swego czasu na łamach Tygodnika podanej.

Księgowanie zobowiązań przedwojennych obojętnego charakteru, a więc czy to by było zobowiązanie krótkoterminowe (otwartego kredytu, wekła), czy też długoterminowego i wynikające z tego tytułu koszta (np. we formie odsetek) znajduje w księgach poszczególnych przedsiębiorstw różne odzwierciedlenie.

Najczęstszym błędem zrozumienia istoty rzeczy jest pojęcie tej sprawy jako koszt prowadzenia przedsiębiorstwa danego roku gospodarczego, — w naszym przykładzie minionego. Inni znowu oddzielają samo zobowiązanie, traktując to jako składnik kapitałowy, który znalazł swoją pozycję w bilansie otwarcia, koszty natomiast dodatkowe zaliczają do zwykłych kosztów prowadzenia, umniejszając dochodowość przedsiębiorstwa w przypadającym roku gospodarczym.

To też błędnym okazało się postępowanie tych księgowych, którzy nie zwracając uwagi na istotne możliwości, zbyt wkończonej przystępowali do bilansu otwarcia w r. 1945 tuż po skończonej wojnie, zwłaszcza, gdy nie wiadome były im zobowiązania przedwojenne. Coprawda niemniejszy wpływ na ukształtowanie się bilansu otwarcia posiadają i wierzytelności, pod warunkiem możliwych szans na ich realizację.

Zagadnienie omawianych zobowiązań poruszam wyłącznie dla sektora prywatnego, dla którego istnieją dwie drogi właściwego potraktowania sprawy. Pierwsza poniżej podana dotyczy trafnego rozwiązania, druga zaś, może być obrona pod pewnymi zastrzeżeniami.

W pierwszym wypadku postępujemy w taki sposób, że znane nam zobowiązania przedwojenne, z których zdaniem naszym będziemy musieli się wywiązać wstawiamy po stronie pasywów w bilansie otwarcia w oddzielnej pozycji „Zobowiązania przedwojenne”. Jeżeli pozycje te (co ma w większości wypadkach miejsce) pociągną za sobą dodatki kosztu, w danej chwili nieprzewidziane, lecz co do wysokości dające się ustalić, tworzymy specjalną rezerwę na pokrycie tych wydatków, która pod odpowiednią nazwą wystąpi również po tej samej stronie bilansu.

Regulacja tych należności umniejszać będzie w danej chwili kapitał obcy, nie powodując niesłusznego zwiększenia kosztów prowadzenia przedsiębiorstwa. Gdybyśmy w zupełności zaspokoili naszych wierzycieli z tytułu zobowiązań przedwojennych a na rachunku „Rezerwy na koszta z tytułu zobowiązań przedwojennych” pozostała pewna suma powstała z pierwotnego przeszacowania, likwidujemy ją poprzez konto kapitału, bowiem ta dyferencja nie jest wynikiem działalności danego okresu operacyjnego. Tym samym powstała nadwyżka na omawianym koncie rezerwy zwiększy niedobór, natomiast spowoduje umniejszenie pierwotnego kapitału zakładowego przedsiębiorstwa.

W drugim wypadku tj. przy nieuwzględnieniu zobowiązań przedwojennych i ewtl. przypadających kosztów w bilansie otwarcia nie wolno ich w żadnym wypadku księgować na żadnym rachunku wynikowym, lecz uwidocznili na specjalnym koncie, który z końcem roku gospodarczego potraktujemy w równym stopniu jak rachunek prywatny przedsiębiorstwa. Ostateczny wynik znajdzie identyczne rozwiązanie jak wyżej, umniejszając kapitał przedsiębiorstwa.

Z tych dwóch przedstawionych przykładów niewątpliwie pierwszy jest najwłaściwszy, bowiem nie wprowadzamy do pewnego stopnia sztucznych pozycji. Dążeniem każdego księgowego winna być równowaga księgowości, która się tym charakteryzuje, że zmiana czystego majątku każdego okresu jest wynikiem działalności przedsiębiorstwa.

mgr M. Nowicki

Przedsiębiorstwa i zajęcia należące do rzemiosła

II.

15. Fryzjerstwo.

Ze względu na istniejące przepisy sanitarne jest rzeczą niedopuszczalną, aby mieszkanie stanowiło zawodową pracownię fryzjerską. Jednakże tak jak fryzjer posiadający należycie urządzone warsztat pracy może na zamówienie odwiedzać swych klientów i oddawać im usługi w ich własnych mieszkaniach, tak samo fryzjer, który nie mając za-

kładu przemysłowego, oznaczy jako siedzibę przedsiębiorstwa swe mieszkanie, ma prawo prowadzenia rzemiosła polegającego na wykonywaniu na zamówienie czynności fryzjerskich wyłącznie we własnych mieszkaniach osób zamawiających. (Instr.).

Fryzjerzy, tj. prowadzący przemysł rzemieślniczy, oznaczony w art. 142 jako fryzjerstwo, mogą prowadzić w swym

składzie dział zarówno fryzjerstwa męskiego jak i damskiego (M. P. H. 30 IV 1929 r. Nr. P. A. 1551).

Z fryzjerstwem nieodłącznie związane jest „golarstwo”, jakkolwiek art. 142 prawa przem. oznacza je jako odrębną gałąź rzemiosła. Jako specjalna gałąź zarobkowa fryzjerstwa wchodzi w rachubę także „perukarstwo”, jakkolwiek i ta czynność zarobkowa wymieniona jest jako odrębna gałąź rzemiosła.

16. Garbarstwo.

O ile chodzi o zakłady farbowania i glansowania skór, to należy je zaliczyć do garbarstwa, chociażby farbowanie skór odbywało się tak w zakładach garbarskich jak i w łaskórnicy, a to zależnie od gatunku skór; glansowanie skóry jednak stanowi dział garbarstwa. (Instr.).

Wąłkarstwo (poddawanie pewnym przeróbkom półfabrykatów garbarskich celem ich uszlachetnienia i przygotowania do użytku przez cholewkarzy lub szewców) zasadniczo jest częścią rzemiosła garbarskiego, jednakże dopuszczalnym jest wykonywanie go przez cholewkarzy i szewców w zakresie potrzeb produkcyjnych tych ostatnich. Natomiast wąłkarstwo, jako nadawanie formy cholewkom, jest niezależnie od stosowanych sposobów częścią rzemiosła cholewarskiego. (Instr.).

Osoby pragnące trudnić się samoistnie wyłącznie wąłkarstwem, powinny wykazać się posiadaniem dowodu uzdolnienia zawodowego do samoistnego prowadzenia rzemiosła garbarskiego, osoby zaś prowadzące wąłkarstwo na zasadzie praw nabytych powinny otrzymać karty rzemieślnicze na garbarstwo z dopiskiem „wąłkarstwo”. (Instr.).

Garbarstwo oraz solenie i suszenie skór surowych podlega obecnie koncesjonowaniu przez Ministra Przemysłu na podstawie dekretu z dnia 19 VIII 1946 r. (Dz. U. Nr. 43, poz. 350), niezależnie od obowiązku posiadania karty rzemieślniczej. Koncesji udziela Minister Przemysłu według swobodnego uznania. Powstaje jednak obecnie pytanie, czy osoba pragnąca uruchomić zakład garbarski, ma postarać się wprawdzie o kartę rzemieślniczą, a potem dopiero o koncesję, czy też przeciwnie. Zdaniem naszym kandydat winien wprawdzie uzyskać kartę rzemieślniczą a następnie dopiero wnieść o koncesję. Taka kolejność uprawnień wynikałaby z art. 3 zaznaczonego dekretu o koncesjonowaniu, według którego ubiegający się o koncesję winien dołączyć do podania m. in. „dowodu dostatecznej umiejętności zawodowej”; karta rzemieślnicza jest właśnie takim dowodem.

17. Garncarstwo.

Garncarstwo na kole, kaflarze, piecownicy, wyrób ceramik budowlanej, wyrób dzbanów, fajek i doniczek (M. P. 1945).

18. Golarstwo.

Patrz uwagi pod „Fryzjerstwo”.

19. Gorsciarstwo.

Uznane za odrębną gałąź rzemiosła rozp. M. P. H. z dnia 23. VI 1936 r. (Dz. U. Nr. 49, poz. 356).

W zakres gorsciarstwa wchodzi wyrób gorsetów konfekcyjnych, pasów biodrowych (uproszczone gorsety) i biustonoszów. (Instr.).

20. Grawerstwo.

Rytowanie walców miedzianych lub stalowych dla celów przemysłowych (do drukowania deseni na materiałach włókienniczych, tapetach, ceratach, gumach, wygniatań deseni na skórę, znaków wodnych na papierze itp.) stanowi integralną część rzemiosła grawerskiego. Cyzelerstwo należy zaliczać do grawerstwa jako pokrewną gałąź rzemiosła mającą zastosowanie w brązownictwie, mosiężnictwie i złotnictwie. (Instr.).

Rytownictwo w miedzi, grawerstwo płaskie, rytownicy matryc stalowych, grawerzy w stali, wytłaczanie złota i reliefów, rytownicy walców, wytwórcy matryc do czcionek, wyrób pieczęci, malarze emalii, giloserzy złota, srebra i stali. (M. P. 1945).

21. Instrumentarstwo.

Wyrób instrumentów muzycznych. Wyrób skrzypiec, instrumentów smyczkowych, fortepianów, organów, części organowych, harmonii, odlewania dzwonów, wyrób instrumentów metalowych dętych i bębnow, wyrób instrumentów perkusyjnych, ustników, instrumentów drewnianych. dętych, saksofonów, fletów, klap, sprzętów muzycznych, lutnicy, wyrób cytr, gitar-lutni, harf, wyrób smyczków, strun, wyrób instrumentów muzyki mechanicznej. (M. P. 1945).

22. Introligatorstwo.

Oprawa książek, wyrób etui, połączanie ręczne i tłoczone, napisy na szarfach. (M. P. 1945).

23. Instalatorstwo elektryczne.

Nowela do ustawy przemysłowej z dnia 8 VIII 1938 r. (Dz. U. Nr. 60, poz. 463) zaliczyła instalatorstwo elektryczne do rzemiosł koncesjonowanych.

Instalator elektryczny otrzymuje koncesję, o ile nie zachodzą przeszkody natury osobistej z art. 10 prawa przem. (bezpieczeństwo państwa lub interes publiczny). Z tych samych względów można udzieloną już koncesję cofnąć (art. 41a prawa przem.). Koncesja może być odebrana na ograniczony czas lub na zawsze również w postępowaniu karno-administracyjnym za prowadzenie przemysłu z naruszeniem przepisów ustawy przemysłowej (art. 126).

Niezależnie od kwalifikacji o charakterze publicznego zaufania, kandydat na koncesję musi wykazać się kwalifikacjami fachowymi w sposób określony w rozporządzeniu M. P. H. z dnia 9. XII 1927 r. (Dz. U. Nr. 111, poz. 943) zmienionym rozp. M. P. H. z dnia 9. IX. 1935 r. (Dz. U. Nr. 69, poz. 430). Rozp. to pod względem stopnia wymaganych kwalifikacji fachowych dzieli instalatorstwo elektryczne na instalatorstwo niskiego napięcia (światło) i na instalatorstwo elektryczne bez ograniczenia co do napięcia (siła).

Przemysł zakładania i kontrolowania piorunochronów oraz przemysł instalacji reklam neonowych należy traktować jako koncesjonowany przemysł instalacji elektrycznych, wymagający wykazania się przed udzieleniem odrębnej koncesji dowodem umiejętności zawodowej do prowadzenia przemysłu instalacji elektrycznych bez ograniczenia co do wysokości napięcia. (Instr.).

Naprawa akumulatorów, służących do oświetlenia, połączonych wprost z siecią elektryczną i dynamo-maszyną, jest koncesjonowanym przemysłem instalacji elektrycznych. (Instr.).

Pod pojęciem „instalacje elektryczne” rozumieć należy wszelkie instalacje elektryczne, a zatem i te, które zajmują się urządzaniem instalacji elektrycznych do celów sygnalizacyjnych, ogrzewalnych itd. (Instr.).

Całe urządzenie niezbędne do połączenia odbiorców lub odbiorcy w danym gmachu do sieci rozdzielczej elektrowni składa się zasadniczo z trzech części: 1) z przyłącza domowego (złącza), które zaczyna się od odgałęzienia od sieci rozdzielczej a kończy na głównych bezpiecznikach wewnątrz budynku; 2) od głównych bezpieczników do poszczególnych liczników (tzw. piony); 3) od liczników i poszczególnych odbiorców do odborników (świeczniki, aparaty, silniki itp.). Zależnie od okoliczności (np. jeden tylko odbiorca) część wymieniona pod 2) może nie istnieć i licznik odbiorcy będzie wtedy umieszczony przy głównych bezpiecznikach. Część wymieniona pod 1) należy bezwzględnie do kompetencji zakładu elektrycznego i co do jej wykonywania nie może być sporów pomiędzy elektrownią a instalatorem. Natomiast części wymienione pod 2) i 3) należą do instalacji zewnętrznych, których wykonywanie wymaga jako przemysł instalacji elektrycznych, koncesji. O ile zatem elektrownia wykonuje te wewnętrzne instalacje, musi posiadać koncesję na przemysł instalacji elektrycznych. Posiadanie przez elektrownię takiej koncesji nie stwarza dla niej prawa wyłączności do wykonywania instalacji wewnętrznych, obok zatem elektrowni, posiadającej koncesję, części urządzenia wymienione pod 2) i 3) mogą zawsze wykonywać prywatni przemysłowcy — koncesjonowani instalatorzy M. P. H. 9. 11. 1927 r. Ks. P. A. 3098).

24. Instalatorstwo gazowe.

Nowela do ustawy przemysłowej z dnia 8. 8. 1938 r. (Dz. U. Nr. 60, poz. 463) zalicza instalatorstwo gazowe do rzemiosł koncesjonowanych.

Warunki uzyskania koncesji oraz jej utraty są te same co u instalatorów elektrycznych. Również kwalifikacje fachowe określają te same przepisy prawne.

25. Instalatorstwo kanalizacyjne.

Nowela do ustawy przemysłowej z dnia 8. 8. 1938 r. (Dz. Ust. Nr. 60, poz. 463) zalicza instalatorstwo kanalizacyjne do rzemiosł koncesjonowanych.

Warunki uzyskania koncesji oraz jej utraty są te same co u instalatorów elektrycznych.

26. Instalatorstwo wodociągowe.

Uwagi te same co przy instalatorstwie kanalizacyjnym.

27. Jubilerstwo i złotnictwo.

Wyrób kopert da zegarków, oprawianie drogich kamieni, wyrób sztucców, klepacze złota. (M. P. 1945).

Co do cyzelerstwa patrz uwagi pod „Grawerstwo”.

28. Kamieniarstwo.

Wykładanie płytami alabastrowymi murowanych ścian wchodzi w zakres czynności rzemieślniczych kamieniarstwa i mularstwa. Wykonywanie na nagrobkach i umieszczanie na nich napisów wchodzi w zakres kamieniarstwa. (Instr.). Szlifierstwo marmurów i granitu. (M. P. 1945).

29. Kapelusznictwo.

Modniarstwo jest odrębnym (wolnym) przemysłem, jeżeli jednak obejmuje wyrób kapeluszy damskich z tkanin, wówczas musi być zaliczone do rzemiosła. Przeróbka i nicowanie kapeluszy należy do umiejętności fachowych, obcych zakresom rzemiosła kapeluszniczego. (Instr.).

Wyrób cylindrów, wyrób kapeluszy słomkowych, wyrób kapeluszy filcowych, przefasonowywanie kapeluszy (M. P. 1945).
W. G.

Urzędy Zatrudnienia i ich zadania

Ważne obowiązki spoczywają na Urzędach Zatrudnienia, które przy współpracy władz państwowych samorządowych oraz organizacji zawodowych i społecznych dążyć muszą konsekwentnie do wyeliminowania problemu bezrobocia z naszego życia gospodarczego. Regulowanie spraw dotyczących rynku pracy i zatrudnienia, jak również pełne i celowe spożytkowanie wszystkich sił roboczych należy wyłącznie do kompetencji Urzędów Zatrudnienia w myśl Dekretu z dnia 2 sierpnia 1945 r. Na szczególne podkreślenie z szeregu artykułów zasługuje artykuł 4 cytowanego dekretu w przedmiocie zgłaszania wolnych miejsc pracy przez kierowników zakładów pracy do Urzędów Zatrudnienia, które na podstawie otrzymanych zapotrzebowań kierują zarejestrowanych poszukujących pracy w/g posiadanych kwalifikacji na zgłoszone wolne miejsca pracy.

Stwierdzić trzeba, że nie wszyscy pracodawcy doceniają rolę i zadania Urzędów Zatrudnienia i nie poczuwają się do obowiązujących w tym względzie przepisów, przyjmując do pracy swoich upatrzonych z góry kandydatów, nie będących w ogóle w ewidencji poszukujących pracy. Upominania, ogłoszenia w prasie i przez radio do pracodawców nie zmieniły sytuacji na lepsze i w dalszym ciągu napotyka się na brak zrozumienia kierowników zakładów pracy dla istotnych zagadnień Urzędów Zatrudnienia. Urzędy Zatrudnienia zmuszone będą w przyszłości stosować sankcje karne przewidziane w art. 9 tegoż dekretu, który przewiduje kary pieniężne w wysokości zł 30.000, — za jednego przyjętego pracownika z pominięciem Urzędu Zatrudnienia. Przestrzeganie Dekretu o Urzędach Zatrudnienia przez kierowników zakładów pracy ułatwiłoby Urzędowi Zatrudnienia spełnianie obowiązków pracy wobec poszukujących pracy.

Przechodząc do omawiania sytuacji na rynku pracy stwierdzić trzeba, że problem bezrobocia jako taki nie powinien zaistnieć w ciągu najbliższych dziesiątek lat.

Teren miasta Poznania, który w tej chwili najwięcej nas interesuje wchłoniąłby jeszcze znaczną ilość sił ro-

bo-nych jak: murarzy, cieśli i stolarzy oraz wykwalifikowanych rzemieślników przemysłu metalowego, jednak brak mieszkań utrudnia sprowadzenie tych sił z innych terenów, które wykazują te siły w nadmiarze. Jeżeli chodzi o niewykwalifikowane siły robocze — kobiety, to pobyt tej kategorii robotników przewyższa podaż na rynku pracy. Jest to poniekąd zrozumiałe, dlatego, że przemysł lekki, który do roku 1939 tymi siłami się posługiwał — dzisiaj nie wykazuje 100% produkcji przedwojennej. Chcąc rozładować bezrobocie wśród kobiet pracowników fizycznych należałoby się zastanowić nad sprawą uruchomienia w przemyśle ciężkim pewnych działów produkcji, przy której możnaby zatrudnić kobiety bez uszczerbku dla ich zdrowia.

Problem bezrobocia wśród robotników fizycznych na terenie miasta w tej chwili nie istnieje i tu nawet pobyt za tą siłą przewyższa podaż na rynku pracy.

Również ważnym zagadnieniem, któremu zbyt mało poświęca się uwagi, jest sprawa zatrudnienia młodocianych. Liczba tych poszukujących pracy wzrasta — jednakże zatrudnienie ich napotyka na trudności z uwagi na to, że pracodawcy w dobie powojennej niechętnie posługują się tą siłą pracowniczą, twierdząc, że młodociany jest siłą mniej produktywną i skłonni są raczej do zatrudnienia robotników wzgl. robotnic niewykwalifikowanych. A jednak młodzież chcąc wstąpić w naukę zawodu, to przecież przyszłość Państwa, to rękojmia jego bytu i niepodległości; rozwój rzemiosła — to znowuż gwarancja dobrobytu Narodu i Państwa.

W ogromnym procesie odbudowy i normalizacji warunków życiowych i gospodarczych Urzędy Zatrudnienia muszą znaleźć rozwiązanie problemu zatrudnienia dla wszystkich poszukujących pracy, bo przecież to ludzie pełnowartościowi, chcący pomóc zniszczonemu Państwu, a świat pracy Polski Demokratycznej nie może dać się zdystansować w tym ogromnym wyścigu odbudowy.

Wiadomości różne i komunikaty:

Zakaz przeekspediowywania przesyłek wagonowych.

W związku ze zwiększeniem się przewozów towarowych i odczuwanym brakiem wagonów do ich wykonywania, — Ministerstwo Komunikacji dla przyspieszenia obrotu wagonów, zabroniło do 1 stycznia 1947 r., tj. do ukończenia przewozów jesiennych przeekspediowywania przesyłek wagonowych na inne stacje przeznaczenia tak przez odbiorców po przybyciu przesyłek na pierwotną stację przeznaczenia jak i przez nadawców w drodze dodatkowych zleceń. W wyjątkowych wypadkach dyrektorzy kolei mogą wydać odmienną decyzję.

W związku z powyższym przesyłki wagonowe należy kierować z miejsca ich wysłania wprost do właściwych stacji odbiorczych bez zbędnego kierowania tychże wagonów do różnego rodzaju magazynów zbiorczych, central itp.
mgr. T. W.

Centrala Zbytu Śrub, Nitów.

Z dniem 1. 10 br. uruchomiony został w Poznaniu, ul. Towarowa II brama oddział i skład własny Centrali Zbytu Śrub, Nitów, Okuć Budowlanych i Części Kutych w Bytomiu, którego zadaniem będzie pokrywanie pilnych, bieżących zamówień instytucji państwowych, przemysłu państwowego, komunikacji, oraz lokalnego przemysłu, spółdzielczości i handlu.

Zaznaczamy, że skład przyjmować będzie jedynie sporadyczne, pilne zapotrzebowania, bowiem według zarządzenia Ministerstwa Przemysłu zapotrzebowania należy ujmo-ować kwartalnie i w określonych terminach przysyłać do Centrali i to na 1-szy kwartał winny być zgłoszone do dnia 15 listopada poprzedniego roku, na II-gi kwartał do dnia 15 lutego, na III-ci kwart. do 15 maja i na IV-ty kwart. do dnia 15 sierpnia.

Ponadto komunikujemy, że dostawy dokonywane przez skład zaliczone będą w zakresie artykułów reglamentowanych do kontyngentów przyznanych przez C. U. P.

Cena za dostawę ze składu wyższa będzie o 20% od cennika brutto Centrali.

Plan zaopatrzenia w nowe maszyny i urządzenia na rok 1946/47.

W myśl zarządzenia Departamentu Planowania Ministerstwa Przemysłu — celem ustalenia możliwości zaspokojenia potrzeb inwestycyjnych przemysłu na rok 1946/47 należy sporządzić i przesłać do Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu do dnia 22 bm. plan zaopatrzenia w nowe maszyny i urządzenia według następujących grup:

1. maszyny specjalne (m. in. włókiennicze, przemysłu cementowego, węglowego);
2. maszyny robocze (obrabiaarki, prasy itp.);

3. silniki elektryczne i urządzenia do przetw. energii;
4. kotły i urządzenia parowe;
5. maszyny pomocnicze jak pompy, kompresory itp.;
6. przewody, rurociągi itp. urządzenia techniczne;
7. krany, dźwigi suwnice;
8. narzędzia i sprawdziany.

Przy ustaleniu planu zaopatrzenia należy kierować się następującymi przesłankami: a) koniecznością wymiany zużytych maszyn i urządzeń, b) likwidacji wąskich przejść zakładów wzgl. gałęzi przemysłu, c) uzupełnieniem stanu maszynowego dla wykonania programu produkcji w roku 1947.

Ku uwadze Związkom Furmaństwa i Dorożkarstwa.

Dorożkarstwo lub furmaństwo, wykonywane nie w ramach przedsiębiorstwa (zakładu), lecz osobiście przez podatnika — bez pomocy zatrudnionych pracowników, należy podciągnąć pod pojęcie zajęć zawodowych w rozumieniu art. 10 dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o podatku obrotowym. Ponieważ wykonywujący wspomniane zajęcia nie są wymienieni w art. 10 pkt. 5 obowiązani są oni nabywać karty rejestracyjne według przepisu art. 10 pkt. 6 dekretu, tj. przy obrocie rocznym do 1.000.000 zł za zł 200, 150, 100, a przy obrocie rocznym ponad 1.000.000 zł za zł 1500, 1000 lub 500.

Niesłusznie lub nadmiernie pobrane należności za karty rejestracyjne podlegają zwrotowi. Decyzje załatwiające podania podatników w sprawie niesłusznego lub nadmiernego pobrania opłat za karty rejestracyjne, mają swą podstawę w postanowieniach art. 141 ust. 2 i 3 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym.

W myśl powołanego dekretu przysługuje zatem podatnikom prawo wniesienia podania o sprostowanie dokonanego niesłusznego pobrania.

Z uwagi na to, że wspomniany dekret obowiązuje dopiero od dnia 1 lipca 1946 r. podatnicy nie mogli wnieść podań w przepisany termin; stąd też Ministerstwo Skarbu poleciło złożone przez nich podania potraktować jako wniesione w terminie właściwym.

Okoliczność, że wpływy za karty rejestracyjne w latach 1946 i 1947 przekazane zostały Związkowi samorządu terytorialnego, nie pozbawia władz skarbowych uprawnień do wydawania decyzji w sprawie obowiązku nabywania przez podatników kart rejestracyjnych odpowiedniej ceny.

Niesłusznie lub nadmiernie pobrane przez urzędy skarbowe kwoty z tytułu należności za karty rejestracyjne podlegają zwrotowi na skutek wydanych w powyżej określonym postępowaniu decyzji.

Handel zagraniczny

PRZEPISY IMPORTOWE STANÓW ZJEDNOCZONYCH W STOSUNKU DO POLSKI.

Ministerstwo Żeglugi i Handlu Zagranicznego podaje co następuje:

Przy przywozie ze Stanów Zjednoczonych towary pochodzące z b. ziem niemieckich, będą obecnie traktowane pod względem taryfy celnej tak samo jak towary pochodzące z przedwojennego obszaru Polski.

W sprawie przepisów Min. Skarbu Stanów Zjednoczonych dotyczących kontroli funduszy zagranicznych, transakcje związane z wpływami ze sprzedaży w Stanach Zjednoczonych artykułów wyrabianych na zachodnich terenach polskich (dawniejsze Niemcy) będą traktowane w ten sam sposób, co transakcje i wpływy ze sprzedaży towarów wyrabianych na pozostałych terenach Polski. Jest to tryb postępowania stosowany praktycznie i tymczasowo do czasu ostatecznej decyzji Konferencji Pokojowej.

OBRÓT PŁATNICZY POLSKO-PALESTYŃSKI

Według informacji Palestyńskiego Urzędu Dewizowego w Jerozolimie:

1. transakcje finansowe między strefą funta szterlinga a Polską, zostają wznowione.
2. Polskę zalicza się jeszcze do państw podlegających rozporządzeniu o handlu z krajami nieprzyjacielskimi.

Wszystkie należności osób zamieszkałych na terenie R. P. podlegają więc administracji własnością nieprzyjacielską. Oczekuje się jednak w najbliższej przyszłości zniesienia większości ograniczeń, wynikających z tego stanu rzeczy.

3. W rozrachunku między Polską a strefą funta szterlinga obowiązuje kurs wymiany 1 funt szterlinga = 403,— zł.

4. Polskie należności w Palestynie są umieszczane na t. zw. „kontach polskich”. Dozwolone są przelewy z jednego konta na drugie, jak również przekazy na dobro osób zamieszkałych w strefie funta szterlinga. Należności za eksport z Palestyny do Polski muszą być regulowane w funtach palestyńskich, albo w funtach szterlingach „kont polskich”. Otwarcie „konta polskiego” wymaga zgody Urzędu Dewizowego.

Spis majątku ruchomego opuszczonych i poniemieckich instytucji kredytowych.

Prezes Rady Ministrów wydał w porozumieniu z Ministrami: Ziem Odzyskanych i Skarbu w dniu 11 lipca 1946 r. rozporządzenie w sprawie zbywania niektórych ruchomości opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 206).

W związku z powyższym rozporządzeniem sporządzone być mają w najkrótszym czasie przez wszystkie instytucje kredytowe spisy majątku ruchomego opuszczonych i poniemieckich instytucji kredytowych (wraz z odpisami dla Ministerstwa Skarbu).

Spisy te powinny obejmować zarówno ruchomości biurowe, jak i urządzenia domowe oraz wszelkiego rodzaju sprzęt i maszyny, o ile przedmioty te stanowią własność poniemiecką.

Cały zebrany w ten sposób materiał przekazany być powinien U. O. L. który powołany jest do zbywania ruchomości.

Pierwszeństwo kupna ruchomości przysługuje ich dotychczasowym posiadaczom; jeżeli więc zainteresowane instytucje kredytowe zamierzają nabyć ruchomości, zgłosić muszą do Okręgowego Urzędu Likwidacyjnego odpowiednie wnioski.

Po uiszczeniu całkowitej należności, Okręgowy Urząd Likwidacyjny wyda nabywcy zaświadczenie, stwierdzające, kto, jakie przedmioty i za jaką cenę nabył.

Rzeczoznawcy na Okręg Izby Przem.-Handl. w Poznaniu.

Zaprzysiężeni zostali w dniu 26. 10. br. jako rzeczoznawcy na okręg Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu zgodnie z art. 4 pkt. 7 Rozp. Prez. R. P. z dn. 15. 7. 27 r. o Izbach Przemysłowo-Handlowych oraz § 24 części II-ej statutu Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, następująco:

1. Kazimierz Olejnik zamiesz. w Obornikach, ulica Czarnkowska 42 jako rzeczoznawca w dziedzinie księgowości;
2. Edward Stamm zam. w Wolsztynie, ul. Cmentarna 13 jako rzeczoznawca w dziedzinie przemysłu piwowarsko-słodowniczego;
3. Antoni Rutkowski zam. w Poznaniu, ul. Zielna 11 m. 3 jako taksator pojazdów mechanicznych;
4. Zdzisław Urbański zam. w Poznaniu, ul. M. Focha 100 m. 9 jako rzeczoznawca w dziedzinie spraw najmu lokali handlowych i przemysłowych;
5. Stanisław Lange zam. w Poznaniu, Jarochońskiego 36 jako rzeczoznawca w dziedzinie używanych urządzeń gospodarstwa domowego i urządzeń biurowych;
6. Symforian Meliński zam. w Pleszewie jako rzeczoznawca w dziedzinie branży przemysłu wyrobów papierowych;
7. Hipolit Lackowski zam. w Poznaniu ul. Kościelna 23 jako rzeczoznawca w dziedzinie przemysłu browarniano-słodowniczego;
8. Dr. Zbigniew Mroczkowski zam. w Poznaniu, Szamarskiego jako rzeczoznawca w dziedzinie organicznego przemysłu chemicznego;
9. Inż. Wincenty Kraupe zam. w Lesznie, ul. G. Narutowicza 20 jako rzeczoznawca w dziedzinie przemysłu metalowego.

Ponadto zaprzysiężeni zostali jako próbobiorcy zbożowi i przetworów zbożowych:

1. Marian Smyt zam. w Poznaniu, ulica Walki Młodych 9;
2. Jan Skupiń, zam. w Gnieźnie ul. Mieczysława 34.
3. Kazimierz Bieła zam. w Jarocinie;
4. Władysław Beier zam. w Kaliszu ul. Warszawska 1;
5. Tadeusz Maciejewski zam. w Mogilinie;
6. Czesław Rosochowicz zam. w Obornikach, Czarnkowska 19;

7. Zygmunt Muszyński zam. w Ostrowie, ul. Kościuszki 2;
8. Ludwik Korek zam. w Śremie,
9. Edmund Żuromski zam. w Szamotułach, Rynek 37;
10. Jan Kamiński zam. w Wągrowcu, ul. Bydgoska 2.

Księgarnia Wł. Wilak

Poznań, Kantaka 10

Telefon 44-40

P.K.O. nr V-4085

poleca

	cena
Barciński — Podstawy ekonomiki	zł 120
Cyprian — Fotografia małoobrazkowa	„ 100
Dawidowicz — Nauka o muzyce	„ 130
Hryniewiecki — Krótki zarys polskiego prawa upadłościowego oraz polskiego prawa o postępowaniu układowym	„ 100
Howorka — Krótki zarys zobowiązań	„ 100
Jonsik — Jak sporządzić testament	„ 100
Kozłowski — Problematyka Gospodarki planowej	„ 40
Leszczyński — Geograficzne podstawy Polski współczesnej	„ 40
Lewandowski — Chemiczna analiza jakościowa	„ 300
Lewandowski — Foto - Recepty	„ 480
Lutosławski — Przykład organizacji zakładu przemysłowego	„ 30
Mielcarzewicz — Podatek od wynagrodzeń	„ 25
Miłobędzki — Ziemia Lubuska	„ 25
Nikodymowa — Wzory matematyczne	„ 250
Nikodymowie — Wstęp do rachunku różniczkowego	„ 250
Peretiatkowicz — Państwo współczesne	„ 250
Peretiatkowicz — Podstawowe pojęcia prawa administracyjnego	„ 75
Peretiatkowicz — Wstęp do nauk prawnych	„ 125
Poradowski — Akustyka muzyczna	„ 250
Poradowski — Nauka harmonii	„ 250
Przepisy o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa	„ 100
Rytel — Teoretyczne podstawy organizacji	„ 50
Rzepecki — Bydgoskie zwyczaje handlowe	„ 50
Rocznik Akademii Handlowej w Poznaniu Rok 1945 i 1945/46	„ 100
Siedlecki — Ustawa o spółdzielniach	„ 50
Siedlecki — Wprowadzenie do nauki o spółdzielczości	„ 80
Scheffs — Graficzne przedstawienie bilansu	„ 150
Skalski — Jednolity plan kont przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych w praktyce	„ 80
Skalski — Ocena działalności przedsiębiorstw na podstawie zamknięć rachunkowych	„ 150
Skalski — Technika handlu hurtowego	„ 80
Skalski — Zasady inwentaryzowania i bilansowania	„ 80
Taylor — O istocie spółdzielczości	„ 80
Waschko St. — Incoterms 1936. Międzynarodowe zasady wykładni formuł handlowych	„ 80
Więckowski — Postępowanie nakazowe i upominawcze	„ 80
Witowski — Gospodarka materiałowa	„ 80
Witowski — Organizacja zakupów i sprzedaży	„ 80
Witowski — Sprawozdawczość w przedsiębiorstwie	„ 80
Witowski — Zasady organizacji pracy biurowej	„ 80
Znamierowski — Elementarne wiadomości o państwie	„ 80
Znamierowski — Elita i demokracja	„ 80

Do nabycia we większych księgarniach.

Opl. pocztowa ulszczona ryczałtem

Adres dla zwrotu: Administracja „Tygodnika Gospodarczego” Księgarnia Wilak, Poznań Kantaka 10

BIURKA

Krzesła gięte, Meble szkolne

Poznańska Centrala Mebli - L. KONIECZNY

Przedstawicielstwa fabryczne

POZNAŃ, ul. 27 Grudnia 5, tel. 39-71

„CHEMERGON”

Fabryka chemiczno-farmaceutyczna

Poznań, ul. Fabryczna 31 — Tel. 21-70

poleca ogólnie znanej jakości preparaty:

puder dziecięcy „Wanolan”

pudry kosmetyczne „Wanolan”
we wszystkich odcieniach

Baby-Cream „Wanolan”

balsam przeciwreumatyczny

pasta do zębów „Białyząb”

cukierki Eu-Mint

przeciw kaszlowi i chrypcie

Platformy, ogrodówki, wozy gospodarskie,
wozy specjalne do przewozu drzewa

poleca

FABRYKA WOZÓW

WŁ. ZIELAZEK

POZNAŃ, ULICA RYBAKI 4/6

Ogłoszenia przyjmuje dla instytucji i przedsiębiorstw państwowych oraz firm pozostających pod zarządem państwowym „P. A. P.” Polska Agencja Prasowa, Poznań, Sew. Mielżyńskiego 8 — telefon 42-63.

Redakcja: Izba Przemysłowo-Handlowa
w Poznaniu, ulica Mickiewicza 31
Tel.: 78-62, 23-65, 23-66

Ogłoszenia przyjmuje „PAR” Polska Agencja Reklamy Fr. Kralna — Spadkobiercy
Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 7 — Telefon 30-80 i oddz. Kraków, Rynek Gł. 46 —
Tel. 503-66 — Bydgoszcz, Al. 1 Maja 16
Tel. 17-66 — Toruń, ul. Mostowa 38.

Administracja: Księgarnia Wilak Poznań, ul. Kantaka 10 — Tel. 44-40
Konto P. K. O. — V-4085
Cena numeru 15,— zł, prenumerata kwartalnie 100,— zł